

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

כ"ז באדר ב' התשפ"ב
30 במרץ 2022

חוזר גופים מוסדיים 2022-9-12
סיווג: כללי

נוהל איתור עמיתים ומוטבים - תיקון

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 24, 35, 39 (ב) ו-40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – **חוק הפיקוח על קופות גמל**), סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – **חוק הפיקוח על הביטוח**), סעיף 31(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, ותקנות 2, 3, ו-4 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 (להלן – **התקנות**), ולאחר התייעצות עם הועדה המייעצת, הריני להורות כדלקמן:

1. כללי

ביום 5 בפברואר 2012 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2012-9-1 שעניינו נוהל איתור עמיתים ומוטבים (להלן – חוזר איתור עמיתים ומוטבים או החוזר). החוזר קבע כללים לעניין הסדרת נהלים לגבי הפעולות שבהן ינקוט גוף מוסדי לאיתור כלל העמיתים שהקשר עמם נותק, וכן, לאיתור מוטבים לאחר שנודע לגוף מוסדי על פטירת עמית, לרבות האופן והמועדים לביצוע כל אחת מפעולות האיתור, בכפוף להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012).

בין היתר, נקבע בחוזר איתור עמיתים ומוטבים כי בחלוף תשע שנים מיום תחילתו, יחלו גופים מוסדיים להעביר מידע לאפוסטרופוס הכללי בדבר קיומם של כספים של עמיתים שהקשר עמם נותק ושל עמיתים שנפטרו. בהתאם לכך, בעקבות העברת המידע האמור יהיה רשאי האפוסטרופוס הכללי בהתאם לסמכותו שבדין לדרוש מהגופים המוסדיים את העברת הכספים לניהולו תוך הוצאת צו לניהול הכספים כנכסים עזובים.

עם זאת, לקראת תחילת התוקף של ההוראות ולאחר בחינת ההיערכות ליישומן, עלה כי נדרש עדכון של ההסדרה הקיימת, על מנת שניתן יהיה ליישם את ההוראות כך שתצומצם הפגיעה האפשרית בזכויות החוסכים והמוטבים כתוצאה מהעברת כספים מהגופים המוסדיים לאפוסטרופוס הכללי אשר נכון להיום אין עליהן מענה בהוראות הדין. כך למשל, העברת הכספים לאפוסטרופוס הכללי שוללת מהחוסכים ומהמוטבים את הזכות ליעד את

הכספים לצורך קבלת קצבת זקנה או שארים הכוללות גם הטבות מס, מהווה משיכה שלא כדין של כספי קצבה תוך תשלום מס בשיעור של 35% על סך הכספים, שוללת את הזכאות לפטור ממס רווחי הון הניתן לכספים שמנוהלים במוצרי החיסכון הפנסיוני ועוד.

כדי לתת מענה לבעיות אלו, נדרשת עבודת מטה לגיבוש מתווה מוסדר להעברת הדיווחים לאפוטרופוס הכללי והשלכותיו שיספק מענה מקסימלי לפגיעה האפשרית לכספי וזכויות החוסכים שהקשר עימם נותק. לצורך כך, מוצע לדחות בשנתיים את יישום הוראת הדיווח לאפוטרופוס הכללי הכלולה בחוזר.

2. הוראות

בחוזר גופים מוסדיים 2012-9-1 "נוהל איתור עמיתים ומוטבים" (5.2.2012) יבואו השינויים המפורטים בתיקוני מהדורה, בנספח לחוזר זה.

3. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים, ועל בעל רישיון, כהגדרתו בתקנות, לפי העניין.

4. תחילה

תחילתן של הוראות חוזר ביום פרסומו.

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון

נוהל איתור עמיתים ומוטבים

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 35, 39(ב) ו-40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – **חוק הפיקוח על קופות גמל**), סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – **חוק הפיקוח על הביטוח**), סעיף 31 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, ותקנות 2, 3, ו-4 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 (להלן – **התקנות**), ולאחר התייעצות עם הועדה המייעצת, הריני להורות כדלקמן:

1. כללי

שמירה של גופים מוסדיים על קשר שוטף ורציף עם העמיתים שאת כספם הם מנהלים, היא חיונית כדי לאפשר לעמיתים לקבל החלטות מושכלות בזמן אמת באשר לכספם. לעיתים, מתעוררים מצבים שבהם הקשר בין גוף מוסדי לבין עמית משתבש או אף מנותק, באופן שעלול לגרום לכך שעמיתים או מוטבים אינם מודעים לקיומם של כספים או זכויות להם הם זכאים.

בעניין זה מורה סעיף 24 לחוק הפיקוח על קופות גמל כי שר האוצר רשאי לקבוע הוראות לעניין הצעדים והפעולות שעל חברה מנהלת לנקוט לשם איתור עמיתים שהקשר עמם נותק ולשם איתור מוטבים לאחר מותו של עמית. מטרת חוזר זה היא יצירת מנגנון אפקטיבי וישים אצל גופים מוסדיים, לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק ולאיתור מוטבים לאחר מותו של עמית, וכן יידוע העמיתים או המוטבים כי קיימים כספים להם הם זכאים.

כמו כן נועד חוזר זה להחיל את הוראות התקנות, בשינויים המחויבים, גם על מבוטחים בתוכניות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח.

2. הגדרות

"חשבון" – חשבון בקופת גמל, ולגבי תכנית ביטוח – פוליסת הביטוח שהוצאה על-פיה;
"מבוטח" – מבוטח בתכנית ביטוח משולבת בחיסכון שאינה קופת ביטוח ובפוליסת ביטוח למקרה מוות שאינה משולבת בחיסכון;
"מוטב" – כהגדרתו בחוק קופות גמל, ולעניין מבוטח – מי שזכאי לקבל כספים בהתאם לתנאי הפוליסה בשל מותו של מבוטח, בהתאם לרישומי הגוף המוסדי, ואם נודע לגוף

המוסדי על זכאותו של אדם אחר לכספים כאמור לפי כל דין, יהא אותו אדם המוטב, לגבי כספים שטרם שולמו בהתאם לתנאי הפוליסה ;
"מסלול כללי" – מסלול השקעה שאינו מסלול מתמחה ;
"מסלול מתמחה" –

1. מסלול השקעה אשר הגוף המוסדי רשאי לכלול בשמו שם של אפיק השקעה מסוים, בהתאם להוראות הממונה לפי סעיף 39(ב1) לחוק קופות גמל או סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח, לפי העניין ;
2. מסלול השקעה אשר אינו מסלול ברירת מחדל, כמשמעותו בתקנה 2(א) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012 ואינו מסלול השקעה כאמור בפסקה (1), אשר הממונה, בהוראה מכוח סעיף 39(ב1) לחוק קופות גמל, התיר לגוף המוסדי להקימו ;
"עמית" – לרבות מבוטח ;
"קופת גמל" – לרבות תכנית ביטוח משולבת בחסכון שאינה קופת ביטוח או תכנית ביטוח למקרה מוות שאינה קופת ביטוח.

3. פעולות לאיתור מבוטחים ומוטבים של מבוטחים שנפטרו

גוף מוסדי יבצע את האמור בתקנות לגבי מבוטחים ומוטבים של מבוטחים שנפטרו, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלו :

- א. בתקנה 1, במקום ההגדרה "חשבון רדום" יקראו –
"חשבון רדום" – פוליסה שהוצאה על פי תכנית ביטוח משולבת בחיסכון שאינה קופת ביטוח אם עברו עשר שנים מן המועד האחרון שבו ניתנה הוראה לגוף המוסדי או שעברו חמש שנים מן המועד האחרון שבו ניתנה הוראה לגוף המוסדי והפוליסה הגיעה לתום תקופת הביטוח, לפי המוקדם ;
- ב. בתקנה 4(ו), בפסקה 2(ב) להגדרה "התנאי המפסיק", במקום "לגבי חשבון בקופת ביטוח" יקראו "לגבי פוליסת ביטוח שהוצאה על פי תכנית ביטוח משולבת בחיסכון שאינה קופת ביטוח" ;
- ג. לעניין פוליסת ביטוח למקרה מוות שאינה משולבת בחיסכון אשר הגוף המוסדי ביטל את חוזה הביטוח בהתאם להוראות סעיף 15(א) לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, יפנה הגוף המוסדי למרשם האוכלוסין כאמור בתקנה 2(ג) לתקנות, לא יאוחר ממועד הפניה למרשם האוכלוסין כאמור באותה תקנה, הסמוך למועד ביטול החוזה וכן שישה חודשים לאחר מועד הפניה הסמוך כאמור.

4. פעולות לעדכון נתונים אודות עמיתים

- א. גוף מוסדי יפנה למרשם האוכלוסין במשרד הפנים, כאמור בתקנה 2 לתקנות, לצורך אימות או קבלת פרטי זיהוי בסיסיים או מען אודות עמיתים שאת כספיהם הוא מנהל, לפי העניין. הפניה כאמור תכלול התחברות למאגר המידע שברשות מרשם האוכלוסין

- באחת השיטות הנהוגות לצורך העברת מידע בין מרשם האוכלוסין ולקוחות חיצוניים, כגון: "ניהול אוכלוסייה" או שירותי "אצווה".
- ב. גוף מוסדי יפנה אל מרשם האוכלוסין בבקשה לקבל את מען העמית כאמור בתקנה 2(א) ו- (ג) לתקנות, עבור עמיתים שלגביהם התקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:
- 1) המען של העמית אינו מופיע ברשומות הגוף המוסדי;
 - 2) תכתובת הדואר שנשלחה אל העמית עונה על הגדרת "דואר חוזר" שבתקנה 1 לתקנות;
 - 3) מען העמית עודכן ברשומות הגוף המוסדי כאמור בסעיף קטן (ד) להלן, על פי מידע שהתקבל ממרשם האוכלוסין, בעקבות פניית הגוף המוסדי אל מרשם האוכלוסין בשל אחד מהמקרים המפורטים בפסקאות (1) או (2), והכול כל עוד העמית לא העביר לגוף המוסדי כתובת אחרת;
 - 4) העמית נפטר;
 - 5) עמית שהחשבון בקופה הרשום על שמו הוא "חשבון רדום" כאמור בתקנה 1 לתקנות, וזאת על פי החלטת הגוף המוסדי, בהתאם לנוהל שקבע כאמור בסעיף 5 להלן.
- ג. היה המען שנתקבל ממרשם האוכלוסין עבור עמית שנפטר, שונה מהמען המופיע ברשומות הגוף המוסדי, ישמור הגוף המוסדי את שתי הכתובות ברשומותיו, בהתאם לאמור בתקנה 4(ו) לתקנות.
- ד. גוף מוסדי יקבע נוהל פנימי לעדכון פרטי הזיהוי הבסיסיים ברשומותיו, למעט מען שהתקבל לפי סעיף קטן (ב)5, לאחר קבלת הנתונים אודות העמיתים ממרשם האוכלוסין. פרטי הזיהוי שהתקבלו לפי תקנה 2(א) ו- (ב) יעודכנו עד למועד הפנייה העוקב אל מרשם האוכלוסין כאמור בתקנה 2(ג); פרטי זיהוי שהתקבלו לפי תקנה 2(ג) יעודכנו בתוך עשרים ימי עסקים ממועד קבלתם.
5. **קביעת נוהל לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק**
- גוף מוסדי יקבע נוהל לגבי הפעולות שבהן ינקוט לאיתור כלל העמיתים שהקשר עמם נותק, לרבות האופן והמועדים לביצוע כל אחת מפעולות אלה (להלן – **נוהל איתור עמיתים**), בכפוף להוראות תקנות 3(ב) ו-1(ג) ו-8(א) לתקנות, לפי העניין. במסגרת נוהל איתור עמיתים יכלול גוף מוסדי, בין היתר, את הפעולות המפורטות בתקנות 3(א)1 ו-2(2) לתקנות. נוהל איתור עמיתים של גוף מוסדי יכלול פנייה לעמית שהקשר עמו נותק בכל מקרה שבו קיבל מען, דוא"ל או מספר טלפון חדשים של העמית. פנייה במקרה של קבלת מען או דוא"ל חדשים תכלול:
- א. הבהרה כי קיים חשבון על שם העמית אצל הגוף המוסדי ללא ציון גובה היתרה הצבורה בו;
 - ב. בקשה מהעמית לפנות אל הגוף המוסדי בהקדם באחת מן הדרכים שיפורטו במסגרת הפנייה;

ג. הבהרה של הגוף המוסדי כי ייתכן שעל זכויותיו של העמית, למעט היתרה הצבורה בחשבוננו ככל שישנה, חלה או תחול התיישנות, בכפוף לכל דין, ועל כן רצוי שהעמית יפנה לגוף המוסדי בהקדם האפשרי לצורך בירור זכאותו; האמור לא יחול לעניין חשבון של עמית בקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה.

6. קביעת נוהל לאיתור מוטבים לאחר שנודע לגוף מוסדי על פטירת עמית

גוף מוסדי יקבע נוהל לגבי הפעולות שבהן ינקוט לאיתור מוטבים או מוטבים אפשריים של עמיתים שנפטרו, לפי העניין, לרבות האופן והמועדים לביצוע כל אחת מפעולות אלה (להלן – **נוהל איתור מוטבים**), בכפוף להוראות תקנות 4(ד), 4(ה) ו-8(ב) לתקנות, לפי העניין. במסגרת נוהל איתור מוטבים יכלול גוף מוסדי, בין היתר, את הפעולות המפורטות בתקנות משנה 4(א) ו-8(ב) לתקנות. נוהל איתור מוטבים של גוף מוסדי יכלול פנייה למוטב או למוטב אפשרי בכל מקרה שבו קיבל מען, דוא"ל או מספר טלפון חדשים של המוטב או המוטב האפשרי, לפי העניין. פנייה למוטב או למוטב האפשרי במקרה שבו הגוף המוסדי קיבל מען או דוא"ל חדשים, פנייה לכתובתו של העמית שנפטר כאמור בתקנות 4(א)2 ו-4(ב)1) ופנייה למוטב כאמור בתקנה 4(א)1) תכלול:

א. הבהרה כי קיים חשבון על שם העמית שנפטר אצל הגוף המוסדי ללא ציון גובה היתרה הצבורה בו;

ב. בקשה מהמוטב או המוטב האפשרי, לפי העניין, לפנות אל הגוף המוסדי בהקדם באחת מן הדרכים שיפורטו במסגרת הפנייה;

ג. פירוט הליך בדיקת זכאותם של מוטבים לכספים אשר יבצע הגוף המוסדי, לרבות:

1) פירוט הטפסים הבסיסיים שעל המוטבים למלא;

2) הסבר כיצד הם יכולים לקבל טפסים אלה;

3) פירוט של המסמכים הבסיסיים שעל המוטבים להעביר לגוף המוסדי;

4) הבהרה של הגוף המוסדי כי עשויים להיות טפסים ומסמכים רלוונטיים אחרים שיידרשו, והפניה לעמוד המתאים באתר האינטרנט של הגוף המוסדי שבו מתואר הליך בדיקת הזכאות המלא;

5) הבהרה של הגוף המוסדי כי ייתכן שעל זכויותיו של המוטב, למעט היתרה הצבורה בחשבוננו של העמית שנפטר ככל שישנה, חלה או תחול התיישנות, בכפוף לכל דין, ועל כן רצוי שהמוטב או המוטב האפשרי, לפי העניין, יפנה לגוף המוסדי בהקדם האפשרי לצורך בירור זכאותו; האמור לא יחול לעניין חשבון של עמית בקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה.

7. חובות המוטלות על בעל רישיון

א. פנה גוף מוסדי אל בעל רישיון בעניין עמית שהקשר עמו נותק, או בעניין עמית שנפטר, כאמור בפסקאות משנה 3(א)1(א), 4(א)2(ג) ו-4(ב)3(ג) לתקנות, ימסור בעל הרישיון

לגוף המוסדי את הפרטים שנתבקש למסור, ככל שאלה נמצאים ברשותו, בתוך 25 ימי עסקים. לא נמצאו פרטים כאמור ברשות בעל הרישיון, יודיע על כך לגוף המוסדי בתוך התקופה האמורה.

ב. פנה גוף מוסדי אל בעל רישיון כאמור, יודיע בעל הרישיון לעמית, למוטבים או למוטבים האפשריים לגביהם פנה הגוף המוסדי כאמור, ככל שפרטי ההתקשרות עם העמית, המוטבים או המוטבים האפשריים כאמור מצויים בידיו וככל שהצליח ליצור קשר עם לפי פרטי התקשרות אלו, כי קיים חשבון אצל הגוף המוסדי האמור על שם העמית או על שם העמית שנפטר, לפי העניין, אשר קיים חשש כי הם אינם מודעים לקיומו.

8. כללים ליידוע האפוטרופוס הכללי בדבר קיומם של כספים של עמיתים שהקשר עמם נותק ושל עמיתים שנפטרו

א. גוף מוסדי יעביר לידי האפוטרופוס הכללי את מלוא הפרטים שברשות הגוף המוסדי אודות חשבון העמית, למעט אודות חשבון של עמית או של עמית שנפטר אשר קיימות בו זכויות בלבד ולא קיימת בו יתרת כספים צבורה, בקובץ שבו טבלאות כמפורט בנספח 1 להלן, בכל אחד מהמקרים הבאים:

(1) לעניין חשבון של עמית שהקשר עימו נותק – בתחילת הרבעון שלאחר הרבעון שבו עברו 11 שנים מהמועד שבו נותק עימו הקשר, ובלבד שהעמית הגיע לגיל 70;

(2) לעניין חשבון של עמית שנפטר – בתחילת הרבעון שלאחר הרבעון שבו עברו 11 שנים מהמועד שבו נודע לגוף המוסדי כי נפטר העמית, ולא התקיים התנאי המפסיק.

ב. הועברו כספים של עמית או של עמית שנפטר אל האפוטרופוס הכללי לפי סמכותו של האפוטרופוס הכללי ונוצר קשר בין עמית, מוטב או מוטב אפשרי של עמית שנפטר כאמור עם הגוף המוסדי לאחר העברת הכספים המצויים בחשבון העמית או בחשבון העמית שנפטר, לפי העניין, אל האפוטרופוס הכללי, יפנה אליו את העמית, המוטב או המוטב האפשרי, לפי העניין. בנוסף, נוצר קשר בין עמית או מוטב כאמור לבין הגוף המוסדי, ימסור לעמית או למוטב את כל פרטי המידע לגבי החשבון אשר נמסרו לאפוטרופוס, כאמור בסעיף קטן (א) לעיל, כל עוד הם נמצאים ברשות הגוף המוסדי, ומבלי לגרוע מהוראות כל דין המחייבות את הגוף המוסדי בשמירת מסמכים כאמור.

9. פעולות שוטפות שיינקטו על-ידי גוף מוסדי

לצורך הבטחת יישום שוטף ותקין של הוראות חוזר זה, ינקוט הגוף המוסדי בפעולות הבאות:

א. דירקטוריון הגוף המוסדי:

(1) יקיים דיון תוך 120 ימים מיום התחילה, לצורך אישור הנהלים כאמור בסעיפים 5 ו-6.

- 2) יקבל דיווח מדי שנה אודות טיפול הגוף המוסדי בחשבונות של עמיתים שהקשר עמם נותק ובחשבונות של עמיתים שנפטרו, לרבות נתונים מספריים, ולפחות נתונים כאמור בדיווח לממונה לפי נספח 2 לחוזר זה.
- ב. גוף מוסדי ימנה גורם שיהיה אחראי ליישום הוראות הנהל והוראות התקנות וחוזר זה.

10. תיעוד

גוף מוסדי ישמור לתקופה של שבע שנים, או לתקופה בהתאם לאמור בתקנה 56א(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 או כל הוראה אחרת שתבוא במקומה, לפי העניין:

- א. תיעוד של פניותיו אל מרשם האוכלוסין כאמור בתקנה 2 לתקנות, וכן תיעוד של השינויים, ככל שבוצעו ברשומות הגוף המוסדי לעניין פרטי הזיהוי הבסיסיים של העמית, בעקבות פנייה אל מרשם האוכלוסין כאמור;
- ב. תיעוד של כל הפעולות בהן נקט לאיתור העמיתים שהקשר עימם נותק ולאיתור כל אחד מהמוטבים או המוטבים האפשריים במסגרת הנהלים שייקבע כאמור בסעיפים 5 ו-6 לעיל, לרבות תיעוד של כל פניותיו לגורמים שונים לצורך איתור המוטבים, המוטבים האפשריים או העמיתים ותגובותיהם לפניות אלה;
- ג. העתק מכל הנהלים שייקבע כאמור בסעיפים 5 ו-6 לעיל, לרבות כל שינוי שנעשה בהם;
- ד. העתק מכל הדיווחים שהעביר אל האפוסטרופוס הכללי כאמור בסעיף 8 לעיל.

11. נוהל דיווח תקופתי לממונה

גוף מוסדי ישלח לממונה דיווח שנתי ממוכן אודות עמיתים שהקשר עימם נותק וכן אודות עמיתים שנפטרו, כמפורט להלן:

- א. קובץ Excel אשר באמצעותו יש להגיש את הדיווח (להלן - **קובץ הדיווח**) יוצג באתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - **האתר**);
- ב. דיווח המכיל נתונים במתכונת של נספחים 2(א), (א)1, (ב) ו-ג) להלן (להלן - **הדיווח**) יוגש לממונה אחת לשנה, ולא יאוחר מיום 30 ביוני לגבי השנה שחלפה, באמצעות קובץ אלקטרוני לכתובת: pikuah@mof.gov.il;
- ג. לפני כל הגשת דיווח כאמור בסעיף קטן (ב), יש להוריד מהאתר קובץ דיווח מעודכן. לא יתקבל קובץ סרוק או מועתק משנה אחרת, קובץ שנבנה באופן עצמאי או קובץ PDF;
- ד. מועד קבלת הדיווח ייחשב המועד שבו התקבל דיווח תקין במערכת;
- ה. שם הדיווח, שיוגש כקובץ, יהיה כדלקמן:
- (3) xitur_XXXXXXXXXX_2012.xls כאשר:
- (4) x מציינ את האות הראשונה - p/g/b בהתאם לפירוט הבא:
- א) p - עבור חברה מנהלת של קרנות פנסיה;
- ב) g - עבור חברה מנהלת של קופות גמל;

ג) b - עבור חברת ביטוח ;

5) לאחר האות הראשונה וברצף תבוא המילה itur ;

6) xxxxxxxxxx - מציין את מספר הזיהוי של החברה ;

7) שנת הדיווח ;

8) סיומת הקובץ תהיה xls.

לדוגמה : שם קובץ של חברה מנהלת של קופות גמל בגין דיווח עבור שנת 2012, יהיה :

gitur_123456789_2012.xls

12. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים, ועל בעל רישיון, כהגדרתו בתקנות, לפי העניין.

13. תחילה

תחילתן של הוראות חוזר זה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012, לפי העניין.

14. ביטול תוקף

- א. חוזר ביטוח 2003/10, "נוהל איתור מוטבים וטיפול בנכסים ללא דורש בפוליסות ביטוח" (להלן – חוזר 2003/10) – בטל.
- ב. הכספים המושקעים בקרן המיוחדת שהוקמה בהתאם לסעיף ג(2) לחוזר 10/2003 יועברו למסלול הכללי, או כל מסלול אחר אשר יחליפו לפי דין.
- ג. סעיף 2(יא) לחוזר גופים מוסדיים 2007-9-8, "מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי" – בטל.

עודד שריג

הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

נספח 1

נתונים שיועברו לאפטרופוס הכללי

שם פרטי של העמית	שם משפחה	תעודת זהות	תאריך לידה	מין	עבור עמית שנפטר- תאריך פטירה	מען	שם הגוף המוסדי	שם מוצר החיסכון הפנסיוני	קוד מוצר*	מספר חשבון העמית בקופת הגמל או מספר פוליסה, לפי העניין	שם מעביד אחרון	שם איש הקשר	מועד הצטרפות העמית למוצר החיסכון	המועד ** הקובע	יתרת סגירה (ש"ח) ***	שיעור דמי הניהול (אחוז)	חיסכון הוני או קצבתי	מועד הוראה אחרונה ****

* קוד המוצר בהתאם לחוזר 2010-9-9 בנושא "קידוד קופות גמל".
 ** המועד בו נותק הקשר עם העמית או המועד בו נודע לגוף המוסדי על פטירת העמית.
 *** היתרה בחשבון ביום בו הועברה ההודעה אל האפטרופוס הכללי.
 **** המועד בו ניתנה ההוראה האחרונה לחשבון.

מוטבים

תעודת זהות של העמית	שם מוצר החיסכון הפנסיוני	קוד מוצר*	מספר פרטי של המוטב	שם משפחה של המוטב	שם המוטב	תעודת זהות של המוטב	אינדקסיה על פטירת המוטב (כך/לא)	תאריך לידה של המוטב	מען המוטב	מין המוטב

נספח 2(א) לחוזר נוהל איתור עמיתים ומוטבים - עמיתים שהקשר עמם נותק

שם הגוף המוסדי: [שם הגוף המזוהח]

שנת הדיווח 20xx, סכומים באלפי ₪

טבלה 1 - חשבונות של עמיתים שהקשר עמם נותק							
8א	7א	6א	5א	4א	3א	2א	1א
יתרת נכסים נכונה לסוף השנה של עמיתים שהקשר עמם נותק במהלך השנה	יתרת נכסים נכונה לסוף השנה של עמיתים שהקשר עמם נותק במהלך השנה	יתרת נכסים נכונה לתחילת השנה	מספר החשבונות נכון לסוף השנה: $2א+3א$ פחות $4א$	מספר החשבונות של עמיתים שהגוף המוסדי הצליח ליצור עמם קשר במהלך השנה	מספר החשבונות של עמיתים שהקשר עמם נותק במהלך השנה	מספר החשבונות נכון לתחילת השנה	עמיתים שהקשר עמם נותק*
							עקב דואר חוזר
							עקב חשבון רדום I**
							עקב חשבון רדום II***
							מתוכם: עמיתים שהופסקו פעולות האיתור בגינם כאמור בתקנה 3(ג) לתקנות סה"כ

* עמית שהקשר עמו נותק הן בשל דואר חוזר והן בשל חשבון רדום יימנה בכל אחד מהסעיפים לחוד (משמע - פעמיים).

** עמית שהקשר עמו נותק בשל חשבון רדום אשר יתרת הכספים בחשבונו גבוהה מהאמור בתקנה 3(ג) לתקנות.

*** עמית שהקשר עמו נותק בשל חשבון רדום אשר יתרת הכספים בחשבונו נמוכה מהאמור בתקנה 3(ג) לתקנות.

נספח 2(א)(1)

טבלה 2 - נתונים כלליים		
11א	10א	9א
אחוז מנותקי קשר	כלל העמיתים	
		מספר חשבונות נכון לסוף השנה
		יתרת נכסים נכונה לסוף השנה

נספח 2 (ב) לחוזר נוהל איתור עמיתים ומוטבים - עמיתים שנפטרו

שם הגוף המוסדי: [שם הגוף המדווח]

שנת הדיווח 20xx, סכומים באלפי ₪

חשבונות של עמיתים שנפטרו									
9ב	8ב	7ב	6ב	5ב	4ב	34	2ב	1ב	
סך הנכסים ששולמו למוטבים שאותרו במהלך השנה*	יתרת נכסים נכונה לסוף השנה	יתרת נכסים נכונה לסוף השנה של עמיתים שנפטרו במהלך השנה	יתרת נכסים נכונה לתחילת השנה	מספר החשבונות של עמיתים שנפטרו ואשר לא התקיים לגביהם התנאי המפסיק כאמור בתקנה 4(ה) לתקנות, נכון לסוף השנה: 2+3ב פחות 4ב	מספר החשבונות של עמיתים שנפטרו אשר לגביהם התקיים התנאי המפסיק כאמור בתקנה 4(ה) לתקנות במהלך השנה	מספר החשבונות של עמיתים שנפטרו במהלך השנה	מספר החשבונות של עמיתים שנפטרו ואשר לא התקיים לגביהם התנאי המפסיק כאמור בתקנה 4(ה), נכון לתחילת השנה	עמיתים שנפטרו	אשר יש על שמם יתרה צבורה
									מתוכם: עמיתים שנפטרו אשר יתרת הכספים בחשבונותיהם נמוכה מהאמור בתקנה 4(ה) לתקנות
									אשר אין על שמם יתרה צבורה ולא קיבלו קצבת זקנה
									מקבלי קצבת זקנה שנפטרו
									סה"כ
									* היתרה הנכונה ליום בו נודע לגוף המוסדי כי העמית נפטר.

נספח 2 (ג) לחזור נוהל איתור עמיתים ומוטבים - עמיתים שחקשר עמם נותק ועמיתים שנפטרו - טבלת גיול

שם חגוף המוסדי: [שם חגוף המדווח]

שנת הדיווח 20xx, סכומים באלפי ₪

ג1	ג2	ג3	ג4	ג5	ג6	ג7	ג8	ג9	ג10	ג11
	מספר חשבונות של עמיתים שחקשר עמם נותק בשנה זו וטרם אותרו	שינוי לעומת שנת הדיווח הקודמת - עמיתים שחקשר עמם נותק	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו ולא התקיים לגביהם התנאי המפסיק כאמור בתקנה 4(ח)	שינוי לעומת שנת הדיווח הקודמת - עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו
שנתי*	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר
	X									
	X-1									
	X-2									
	X-3									
	X-4									
	X-5									
	X-6									
	X-7									
	X-8									
	X-9									
	X-10									
	יותר מ-10 שנים									
	בדיקה: האם סך החשבונות שווה לעמודה א (5) בנספח 2א), או לעמודה ב (6) בנספח 2ב), לפי העניין						V			V

* X = שנת הדיווח, בשנת הדיווח הראשונה לא יהיה דיווח כלל לפי טבלה זו, בשנת הדיווח השנייה יהיה דיווח בגין X-1 בלבד, וכן הלאה עד לשנת הדיווח העשירית, אז יהיה דיווח בגין X-1 עד X-10.

ג10	ג11	ג12	ג13	ג14	ג15	ג16
	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	שינוי לעומת שנת הדיווח הקודמת - עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו	מספר חשבונות של עמיתים שנפטרו בשנה זו וטרם אותרו
שנתי*	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר	עקב חשבון רדום	עקב דואר חוזר
	X-1					
	X-2					
	X-3					
	X-4					
	X-5					
	X-6					
	X-7					
	X-8					
	X-9					
	X-10					

* X = שנת הדיווח, בשנת הדיווח הראשונה לא יהיה דיווח כלל לפי טבלה זו, בשנת הדיווח השנייה יהיה דיווח בגין X-1 בלבד, וכן הלאה עד לשנת הדיווח העשירית, אז יהיה דיווח בגין X-1 עד X-10.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

דברי ההסבר

ביום 5 בפברואר 2012 פורסם חוזר גופים מוסדיים 1-9-2012 שעניינו נוהל איתור עמיתים ומוטבים (להלן – **חוזר איתור עמיתים ומוטבים או החוזר**). החוזר קבע כללים לעניין הסדרת נהלים לגבי הפעולות שבהן ינקוט גוף מוסדי לאיתור כלל העמיתים שהקשר עמם נותק, וכן, לאיתור מוטבים לאחר שנודע לגוף מוסדי על פטירת עמית, לרבות האופן והמועדים לביצוע כל אחת מפעולות האיתור, בכפוף להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 (להלן – **התקנות**).

בין היתר, נקבע בחוזר איתור עמיתים ומוטבים כי בחלוף תשע שנים מיום תחילתו, יחלו גופים מוסדיים להעביר מידע לאפוטרופוס הכללי בדבר קיומם של כספים של עמיתים שהקשר עמם נותק ושל עמיתים שנפטרו. בהתאם לכך, בעקבות העברת המידע האמור יהיה רשאי האפוטרופוס הכללי בהתאם לסמכותו שבדין לדרוש מהגופים המוסדיים את העברת הכספים לניהולו תוך הוצאת צו לניהול הכספים כנכסים עזובים.

עם זאת, לקראת תחילת התוקף וההערכות ליישום ההוראות של החוזר, נעשתה עבודת מטה ממנה עלה כי נדרש עדכון של ההסדרה הקיימת, על מנת שניתן יהיה ליישם את ההוראות כך שתצומצם הפגיעה האפשרית בזכויות החוסכים והמוטבים כתוצאה מהעברת כספים מהגופים המוסדיים לאפוטרופוס הכללי. הפגיעה האפשרית יכולה להתבטא בין היתר במישורים הבאים:

- בהעברת הכספים לאפוטרופוס הכללי נשללת מהחוסכים או מוטביהם הזכאות לייעוד הכספים הצבורים בקרן לקבלת קצבת זקנה, ולגבי עמיתים או מוטבים בקרן פנסיה גם הזכאות לקצבת שארים או נכות בהתאם לתנאים הקבועים בתקנון, על כל המשתמע מכך;
- העברת הכספים לאפוטרופוס הכללי אינה מוכרת כניוד כספים לצורכי מס, ולפיכך מהווה משיכה שלא כדין אשר יוצרת אירוע מס לחוסכים בשיעור של 35% על סך הכספים;
- בהעברת הכספים לניהולו של האפוטרופוס הכללי מאבדים הכספים את הזכאות לפטור ממס רווחי הון הניתן לכספים שמנוהלים במוצרי החיסכון הפנסיוני. בכך יש הלכה למעשה שלילה של הטבת מס רווחי הון על התשואות שיצברו על כספים בתקופת הניהול על ידי האפוטרופוס;
- הכספים המנוהלים על ידי האפוטרופוס הכללי מנוהלים במסלול השקעה אחד ויחיד שמדיניות ההשקעה בו נקבעת על ידי האפוטרופוס הכללי בהתאם לרמת הסיכון המותאמת לכספים ללא דורש. לעומת זאת, בחשבונות שמנוהלים על ידי הגופים המוסדיים בחר החוסך במסלול השקעה בהתאם לרמת אהבת או שנאת הסיכון שלו. כמו כן, לאחר איתור החוסך או המוטב הוא יהיה רשאי לנייד את כספו בין מסלולי השקעה ובין גופים מוסדיים מבלי שהדבר יהווה אירוע מס.
- קיים שוני בין שיעור דמי הניהול הנגבים על ידי הגופים המוסדיים בתקופה בה מוגדר חשבון של עמיתים שהקשר עמם נותק או עמיתים שנפטרו לבין שיעור דמי הניהול הנגבים על ידי האפוטרופוס הכללי.

על מנת שניתן יהיה לייצר פתרונות להשלכות כאמור, מוצע לדחות את יישום הוראת הדיווח לאפוטרופוס הכללי בגין חשבונות של עמיתים שנותק עמם הקשר ושל מוטבים של עמיתים שנפטרו בשנתיים, וזאת לצורך גיבוש מתווה להעברת דיווחים לאפוטרופוס הכללי שיספק מענה לפגיעה האפשרית בזכויות החוסכים.

סעיף 8 לחוזר – מוצע לדחות את יישום חובת הדיווח לאפוטרופוס הכללי בשנתיים, כך שהדיווח המפורט בסעיף יועבר בתחילת הרבעון שלאחר הרבעון שבו עברו 11 שנים מהמועד שבו נותק עימו הקשר, ובלבד שהעמית הגיע לגיל 70, או בתחילת הרבעון שלאחר הרבעון שבו עברו 11 שנים מהמועד שבו נודע לגוף המוסדי כי נפטר העמית, ולא התקיים התנאי המפסיק. עוד יובהר כי בהתאם לשה. 2012-37154 " עמדת ממונה – הבהרה – הסדרת איתור עמיתים ומוטבים" (28.11.2012) גוף מוסדי יעביר דיווח לאפוטרופוס הכללי 9 שנים מיום תחילת התקנות, בהתאם לפי המוצע העברת המידע תידחה ל-11 שנים מיום תחילת התקנות.